

«ПОГОДЖЕНО:
Заступник міністра

Світлана ДАНИЛЕНКО

2021р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор Центральноукраїнського
національного технічного університету
Володимир КРОПІВНИЙ

«09» березня 2021р.

ПОЛОЖЕННЯ про облікову політику

Центральноукраїнського національного технічного університету

Положення про облікову політику
Центральноукраїнського національного технічного університету

Положення про облікову політику Центральноукраїнського національного технічного університету (далі університет) визначає методи оцінки, обліку, процедури та основні принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності, визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», та не визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі (далі НП(С)БОДС), або щодо яких передбачено більше ніж один їх варіант, а також строки корисного використання груп основних засобів та нематеріальних активів.

1. Центральноукраїнський національний технічний університет відповідно до покладених завдань веде бухгалтерський облік та складає фінансову і бюджетну звітність відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку.

2. Обрана, затверджена наказом ректора Центральноукраїнського національного технічного університету та погоджена відповідно до законодавства облікова політика застосовується постійно (із року в рік). Закони до облікової політики вносяться лише у випадках передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі та обов'язково обґрунтовуються і розкриваються у фінансовій та бюджетній звітності. У разі зміни облікової політики протягом бюджетного року, всі господарські операції у бухгалтерському обліку, що відбулися до її зміни в поточному році, приводяться у відповідність до нових методичних засад. У разі виправлення суттєвих помилок, які відносяться до попередніх періодів, та повторного складання фінансової звітності встановлює нульовий поріг суттєвої помилки.

3. Одиниця обліку основних засобів (одиниця, група, вид).

До складу основних засобів (далі – ОЗ) в ЦНТУ відносять необоротні активи, термін експлуатації яких перевищує один рік.

За вартісний критерій для бухгалтерського обліку основних засобів з 01 січня 2021 року і в подальшому застосовується вартісний критерій основних засобів, визначений Податковим кодексом України, без урахування ПДВ. У зв'язку із зміною вартісних ознак, зміни в бухгалтерському обліку щодо основних засобів, зарахованих на баланс в попередніх періодах, не проводяться.

Одиницею бухгалтерського обліку ОЗ із метою їх визнання та оцінки вважати об'єкт ОЗ.

Якщо об'єкт основних засобів складається із частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна із цих частин визначається в обліку як окремий об'єкт основних засобів.

Якщо об'єкт основних засобів складається з різних компонентів, які мають різні строки корисного використання (експлуатації) або надають економічні

вигоди суб'єкту державного сектора, слід розподілити сукупні витрати на придбання (створення) цього об'єкта за його компонентами з окремим обліком кожного компонента, незалежно від алгоритму його надходження (придбання за плату, безоплатне отримання, тощо).

Усі складові, що входять до цілісного майнового комплексу, за наявності первинних документів та при можливості визначення кожного, обліковуються як окремі інвентарні об'єкти.

У разі придбання (отримання) об'єкта, який складається із частин, компонентів, у розпорядчому документі навчального закладу, бюджетної установи, відокремленого структурного підрозділу при їх введенні в експлуатацію слід зазначити його склад, строки корисного використання, розмір первісної (за наявності достовірної інформації) та ліквідаційної вартості (у разі її визначення) кожної складової такого об'єкта. Необоротні активи, строк корисного використання яких понад один рік і вартість менше 20000 грн. без ПДВ за одиницю (з 01 січня 2021 року), а в подальшому відповідно до вартісного критерію основних засобів, визначеного Податковим кодексом України, визнаються малоцінними необоротними матеріальними активами.

У зв'язку із зміною вартісних ознак зміни в бухгалтерському обліку щодо малоцінних необоротних матеріальних активів, зарахованих на баланс в попередніх періодах, не проводиться.

Предмети білизни, постільних речей, одягу та взуття відносити до підгрупи «Білизна, постільні речі, одяг та взуття» групи «Інші необоротні матеріальні активи», з виділенням в окремі групи.

Для відображення всіх можливих господарських операцій та подій про наявність і рух нематеріальних активів у фінансовій та бюджетній звітності, ректору ЦНТУ надається право, виходячи з вимог законодавства та професійного судження фахівців, і в межах установлених груп (підгруп), деталізувати кожний субрахунок нематеріальних активів для отримання та зведення (консолідації) необхідної звітної інформації, що розкриває їх особливість.

У пояснювальній записці до фінансової та бюджетної звітності за кожною групою нематеріальних активів, у тому числі щодо створених нематеріальних активів, наводиться інформація, що розкриває їх особливості.

4. Первісна вартість об'єктів основних засобів.

Первісна вартість об'єктів основних засобів або його частин (складових, компонентів) формується у бухгалтерському обліку як за рахунок капітальних витрат, що сплачуються постачальниками активів та підрядникам за виконання робіт, так і за рахунок поточних витрат (реєстраційні збори, державне мито, ввізне мито, транспортні витрати та інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для експлуатації). Облік таких витрат до введення об'єкта в експлуатацію ведеться на відповідних субрахунках рахунка 13 «Капітальні інвестиції».

Первісною вартістю основних засобів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектора) є вартість, визначена достовірно в первинних документах, з урахуванням витрат, передбачених для встановлення первісної вартості у разі придбання основних засобів за плату.

У виняткових випадках (при встановленні лишків, інших непередбачених законодавством про благодійництво умов отримання матеріальних цінностей, у разі відсутності первинних документів, первісна вартість визначається на рівні справедливої вартості відповідно до законодавства.

За цих обставин, якщо немає обмежень у здійсненні видатків по визначенню справедливої вартості основних засобів відповідно до законодавства, джерелом для їх здійснення можуть бути власні надходження університету затверджені у спеціальному фонді відповідного бюджету за відповідною бюджетною програмою.

5. Собівартість виробництва (створення) об'єкта основних засобів.

Собівартість виробництва об'єкта основних засобів, виробленого (створеного) визначається виходячи з переліку і складу статей калькулювання, з урахуванням тих витрат, що передбачені при формуванні первісної вартості об'єкта у разі придбання за плату, відповідно до норми НП(С)БОДС «Основні засоби» та інших нормативно-правових актів.

6. Нарахування амортизації основних засобів.

Нарахування амортизації основних засобів здійснюється на річну дату балансу прямолінійним методом, протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів.

7. Строк корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів.

При визнанні об'єкта активом, тобто введення його в експлуатацію застосовуються Типові строки корисного використання основних засобів суб'єктів державного сектора, які визначені в додатку 1 Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектора, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015р. №11.

8. Ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів.

Ліквідаційна вартість визначається комісією, створеною ректором університету, якщо залишкова вартість об'єкта основних засобів дорівнює нулю, та об'єкт ще придатний до експлуатації та використання.

При цьому, на визначену ліквідаційну вартість об'єкта основних засобів збільшується його первинна (переоцінена) вартість і фонд у необоротних активах. У подальшому амортизація на такі активи не нараховується.

Якщо об'єкт основних засобів містить дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння, то його ліквідаційна вартість встановлюється не нижчою за вартість металобрухту, дорогоцінних металів, що містяться в активі, які можуть бути отримані університетом після ліквідації активу.

В інших випадках, зокрема при введенні ОЗ та МНМА в експлуатацію, ліквідаційна вартість об'єктів не визначається та прирівнюється до нуля.

9. Переоцінка основних засобів.

Переоцінка основних засобів проводиться на річну дату балансу за рішенням ректора університету, за наявності таких законних підстав:

- затверджених у кошторисі бюджетних асигнувань для здійснення заходів, щодо переоцінки основних засобів для встановлення справедливої вартості;
- звіту про оцінку майна, виконаного суб'єктом оціночної

діяльності, або акта оцінки майна, наданого органами державної влади або місцевого самоврядування;

- перевищення порога суттєвості – відхилення залишкової вартості об'єкта основних засобів на 10% і більше від його справедливої вартості.

Комісія університету за наявності вищезазначених підстав проводить переоцінку групи основних засобів відповідно до норм НП(С)БОДС.

Індексація основних засобів житлового фонду, які прийнято в експлуатацію, здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів для підведення балансової вартості об'єктів існуючого житлового фонду у відповідність з фактичною вартістю будівництва житла, шляхом застосування індексів вартості житла, залежно від строків уведення об'єктів в експлуатацію.

10. Об'єкти необоротних активів, що придбаються для подальшого розподілу, передачі, продажу.

Об'єкти необоротних активів, які первісно отримуються університетом у цілях подальшого перерозподілу, передачі, продажу і не будуть використовуватися в діяльності університету, не визнаються активами і відображаються в бухгалтерському обліку як запаси незалежно від вартості.

Об'єкти необоротних активів стають активами на дату, коли щодо таких активів дотримуються всі умови визнання:

- існує ймовірність отримання економічних вигід, пов'язаних із використанням об'єкта, та/або він має потенціал корисності для суспільства;
- вартість об'єкта може бути визначена.

11. Особливості визнання нематеріальних активів.

Загальними критеріями визначення нематеріальних активів в бухгалтерському обліку є умови, які одночасно повинні використовуватися, а саме:

- ідентифікація (існує можливість відокремити від суб'єкта господарювання для продажу, передачі, ліцензування, здачі в оренду або обміну окремо, чи разом із відповідним контрактом, активом або зобов'язанням, або виникає в результаті договірних чи інших юридичних прав, незалежно від того, чи можуть такі права бути передані або відокремлені від суб'єкта господарювання;

- імовірність отримання вигід (майбутні економічні вигоди та/або потенціал корисності);
- достовірно визначена вартість;
- немонетарність (не відноситься до грошей та їх еквівалентів);
- відсутність матеріальної форми.

Не відноситься до витрат на придбання (створення) нематеріальних активів заплановані та здійснені видатки у звітному періоді на:

- дослідження (діяльність, яка проводиться уперше з метою отримання нових знань; пошук та застосування винаходів; пошук альтернативних матеріалів, продуктів, процесів систем і послуг тощо);
- підготовку та перепідготовку кадрів;
- створення, реорганізацію та переміщення суб'єкта або його частини.

Витрати на розробку (застосування результатів досліджень та інших знань для планування і проектування нових або значно вдосконалених матеріалів, приладів, продуктів, процесів, систем або послуг до початку їх сервісного виробництва, чи використання, передачі в концесію, продажу) визначаються нематеріальними активами за наявності затверджених бюджетних асигнувань на відповідні цілі, які передбачають видатки, зокрема, на доведення об'єкта розробки до стану, в якому він придатний для реалізації або використання, продажу, як активу (наявність активного ринку для нематеріальних активів або продукції, виготовленої з його використанням, інша корисність).

Відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій, пов'язаних із придбанням (створенням) нематеріальних активів, є наслідком управлінських рішень із забезпечення бюджетного процесу і має відповідати за змістом усім попереднім заходам бюджетного процесу (планування, виконання кошторису, досягнутим результатам, підтвердженими документами).

12. Переоцінка нематеріальних активів.

Переоцінка нематеріальних активів проводиться лише за тими об'єктами і в разі, якщо для них існує активний ринок та є можливість посилання на ціни цього ринку при визначенні справедливої вартості активу.

Переоцінка окремого об'єкта нематеріальних активів проводиться на річну дату балансу за рішенням Міністра освіти і науки, за наявності таких законних підстав:

- затверджених у кошторисі бюджетних асигнувань для здійснення заходів щодо переоцінки нематеріальних активів для встановлення справедливої вартості;
- звіту про оцінку майна використаного суб'єктом оцінюючої діяльності, або акта оцінки майна, виконаного органами державної влади або місцевого самоврядування;
- перевищення порога суттєвості – відхилення залишкової вартості об'єкта нематеріальних активів на 10% і більше від його справедливої вартості.

Комісія університету за наявності вищезазначених підстав проводить переоцінку окремого об'єкта нематеріальних активів, а також усіх інших активів, до яких належить цей нематеріальний актив, що входять до відповідної групи (крім тих, щодо яких не існує активного ринку і вартість відображається за його первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених втрат від зменшення його корисності).

13. Нарахування амортизації нематеріальних активів.

Амортизація нематеріальних активів з визначеним строком корисного використання (експлуатації), крім права постійного користування земельною ділянкою, здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визначенні цього об'єкта активом та нараховується на річну дату балансу за прямолінійним методом.

14. Строк корисного використання (експлуатації) об'єкта нематеріальних активів.

При визнанні об'єкта нематеріальних активів активом, (введення його в експлуатацію), застосовуються типові строки корисного використання (експлуатації), визначені в додатку 2 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектора, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015р. №11.

За тими об'єктами нематеріальних активів, щодо яких:

- не визначено типових строків корисного використання, строки встановлюються комісією університету при введенні нематеріальних активів в експлуатацію на підставі виключно професійного судження фахівців комісії;
- відбулося поліпшення (зокрема здійснення удосконалення і підвищення можливостей нематеріальних активів) або зменшення відновлення корисності об'єкта, переоцінка, отримання безоплатно, тощо – типові строки корисного використання (експлуатації) переглядаються комісією університету або у бік збільшення, або у бік зменшення.

15. Ліквідна вартість об'єкта нематеріальних активів.

Ліквідаційна вартість об'єкта нематеріальних активів визначається у разі якщо залишкова вартість нематеріальних активів, що мають активний ринок дорівнює нулю та продовжують використовуватись і очікується, що такий ринок існуватиме наприкінці строку корисного використання цього об'єкта. В інших випадках ліквідаційна вартість об'єктів нематеріальних активів при введенні їх в експлуатацію не встановлюється і прирівнюється до нуля.

Визначена сума ліквідаційної вартості додається до первісної вартості активу. У подальшому амортизація на такі активи не нараховується.

16. Одиниця обліку запасів.

Одиницею обліку запасів є:

- найменування;
- однорідна група (вид).

17. Облік транспортно-заготівельних витрат.

Транспортно-заготівельні витрати університету узагальнюються на окремому субрахунку обліку запасів. «Метод узагальнення транспортно-заготівельних витрат на окремому субрахунку з подальшим розподілом за середнім відсотком» передбачає, що транспортно-заготівельні витрати обліковуються на окремому субрахунку та списуються лише в момент вибуття запасів виходячи із середнього відсотка транспортно-заготівельних витрат. Отже, фактично транспортно-заготівельні витрати включаються не до первісної вартості кожної конкретної одиниці запасів, а до фактичної собівартості їх вибуття.

18. Оцінка вибуття запасів.

За ідентифікаційною собівартістю відповідної одиниці запасів оцінюється вибуття запасів:

- надходять в межах головного розпорядника бюджетних коштів відповідно законодавства (централізовані закупки);
- надходять від замовника послуг і проектів;
- за іншими одиницями обліку запасів.

Рішення щодо оцінки вибуття запасів приймається університетом відповідно до вимог пункту 4 розділу ІУНП(С)БОДС 123.

19. Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів.

Середньозважена собівартість запасів визначається університетом відповідно до НП(С)БОДС 123.

20. Малоцінні та швидкозношувані предмети, які передано в експлуатацію.

Організація оперативного кількісного обліку малоцінних та швидкозношувальних предметів, які передано в експлуатацію за місцями експлуатації і відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання, визначається університетом.

21. Визначення доходів майбутніх періодів.

Для визначення доходів майбутніх періодів університетом визначається перелік платних послуг згідно постанови Кабінету Міністрів України .

Період нарахування послуги та документи, за якими у бухгалтерському обліку визначаються доходи майбутніх періодів є договори та платіжні доручення.

22. Визначення витрат майбутніх періодів.

Університетом визначається перелік витрат, за якими здійснюються авансові платежі, зокрема витрати з оплати робіт і послуг (оренда, страхування, передплата на газети, журнали, періодичні видання) витрати пов'язані з майбутніми періодами, які відбуваються впродовж кількох звітних періодів і які будуть включені до складу витрат. Оплата видатків наперед вважається дебіторською заборгованістю і відображається у звітності, зокрема у „Звіті про заборгованість за бюджетними коштами” залежно від джерел їх здійснення за відповідними бюджетними програмами витрат.

23. Перелік доходів, отриманих, внаслідок обмінних та необмінних операцій.

Доходи від обмінних операцій: бюджетне асигнування, доходи від надання послуг (виконання робіт): плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю; надходження бюджетних установ від додаткової(господарської) діяльності; доходи від продажу (доходи від операцій з капіталом, доходи від продажу нерухомого майна); доходи від відсотків, роялті та дивідендів; інші доходи від обмінних операцій.

Доходи від необмінних операцій: податкові надходження; неподаткові надходження (збори та платежі); трансферти, благодійні внески, гранти та дарунки, кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів; надходження до державних цільових фондів, зобов'язання, що не підлягають погашенню.

24. Визначення витрат університетом, як витрати за обмінними операціями так і витрати за необмінними операціями.

Витрати за обмінними операціями включають такі елементи витрат:

оплата праці (заробітна плата, грошове забезпечення військовослужбовців), відрахування на соціальні заходи, матеріальні витрати (використання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю, медикаментів та перев'язувальних матеріалів, продуктів харчування тощо), амортизація, фінансові витрати (витрати суб'єкта державного сектору, пов'язані із запозиченнями згідно із законодавством: відсотки за користування кредитами, премія, інші витрати за обмінними операціями (курскові різниці, витрати, пов'язані з реалізацією активів, уцінка активів, втрати від зменшення корисності активів тощо).

Витрати за необмінними операціями включають такі елементи витрат, трансфери (субсидії, гранти, соціальні виплати тощо), інші витрати за необмінними операціями (витрати, пов'язані з передачею активів, що передають суб'єкти державного сектору суб'єктам господарювання, фізичним особам та іншим суб'єктам державного сектору для виконання цільових заходів, неповернення депозитів тощо).

Головний бухгалтер

Алла СОРОКІНА